UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundaţia Multimedia

Investeşte în oameni!

Participare civică şi politică. Despre clivaje şi cum pot ele fi depăşite

Daniel Sandu

Caracteristici generale pentru populaţie

1. **Societate cu puternice elemente tradiţionale** – parohialism: familia, religia, instituţiile locale, intoleranţă, conflicte, participarea femeilor

2. **Valori de supravieţuire înaintea celor de autorealizare** – sărăcie subiectivă, non-exprimare publică, poliţia mai credibilă decât presa sau ONG-urile, lider puternic, individualism scăzut

3. **Profilul naţional mai degrabă neparticipativ**, însă există o largă disponibilitate de a participa în viitor în contextul unei norme puternice a participării sociale

4. **În ceea ce priveşte politica, cetăţenii se informează, dar nu sunt informaţi** – discrepanţă între interes şi cunoaştere politică, profil ideologic contradictoriu

Caracteristici generale pentru populaţie

5. **Există o ruptură a mediului social de cel politic, dar democraţia nu este în pericol** – încredere în instituţii politice minimă, însă există o normă a participării la vot şi a exprimării libere, puţin sprijin acordat ideilor politice extremiste, încredere în UE peste instituțiile naţionale

6. **Oamenii se aşteaptă ca instituţiile să le rezolve problemele, dar rareori pun presiune pe aceste instituţii pentru a obţine ceea ce îşi doresc.** – mai multă competenţă civică pe plan local

7. **Subculturi ale participării** – tineri, clasa mijlocie

De ce unii oameni participă şi alţii nu?

SOCIO-DEMOGRAFICE
↓↓
clivaje

SOCIO-PSIHOLOGICE
↓↓
explicatii

1. **Poziţia socială** – EDUC, GEN, VENIT
2. **Culturi politice locale** – MEDIU, REG, ETN
3. **Caracteristici comunitare** – CAPITAL SOCIAL, COEZIUNE, ÎNCREDERE
4. **Valori sociale** – RELIG, TOLER
5. **Implicare în sfera publică** – INTERES, SATISF, EFIC

I. **Indicele Participării:** 0 – 100, 100=cultură participativă ideală

II. **Factorii care influenţează participarea** – regresii logistice multinomiale

	Non-politică		Politică	
	Comunitară	Civică	Electorală	Politică

implicarea voluntară a cetăţeanului în viaţa socială, din interese nonmonetare şi nonpolitice în comunitatea directă – familie, muncă, religie

implicarea voluntară a cetăţeanului în viaţa socială, din interese nonmonetare şi nonpolitice în sfera publică – prieteni, ONG-uri

implicarea indirectă a cetăţeanului în conducerea ţării prin exercitarea dreptului la vot

implicarea directă şi activă a cetăţeanului în viaţa politică (în campanii, candidaturi, proteste)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU

Fondul Social European POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale 2007-2013

Fundaţia Multimedia

	Non-politică		Politică	
	Comunitară	**Civică**	**Electorală**	**Politică**
Atitudini	Încredere	Încredere	Consum media	Importanţă politică
	Identitate locală	Importanţă prieteni	Satisfacţie Alegeri	Discuţii libere
	Lipsa conflictelor	Toleranţa	Cunoştinţe CJ	Toleranţa politică
	Pro-implicare	Încredere ONG	Cunoaştere subiectivă	Autodefinire politică
			Interes	Cunoaştere obiectivă
			Sentimente	Cunoaştere subiectivă
Orientări	Ajutor rude	Ajutor prieteni	Vot potenţial	Discuţii politice
	Discuţii comunitare	Membri	Hotărâţi	Consum media
	Membri	Potenţial voluntari		Potenţial proteste
	Potenţial voluntari			Potenţial participare
				Competenţă civică
Comportamente	Voluntari com.	Voluntari civ.	Vot recent	Participare proteste
	Colaborare		Vot trecut	Participare politică
				Membri de partid

Indice participare – naţional şi regional

INDICELE LA NIVEL REGIONAL *[fişe regionale]*

Regiune	Pcom	Pciv	PE	PP
Nord Vest	38	30	53	30
Centru	36	31	55	30
Vest	36	30	56	32
Bucureşti	35	30	55	33
Sud Vest	33	29	59	33
Sud	32	27	58	32
Sud Est	34	30	59	32
Nord Est	39	29	59	32
TOTAL	**35**	**30**	**57**	**32**

tendinţe spre participare asociaţional-civică: Centru

tendinţe spre participare comunitară: Nord-Vest, Nord-Est

tendinţe spre participare electoral/politică: Sud-Vest, Sud, Sud-Est

tendinţe spre politică neconvenţională: Bucureşti, Vest

Clivaje – concluzie

- **Clivajele inter-regionale sunt mult mai reduse decât cele intra-regionale**
- Clivajul educaţional este cel mai important: vocea celor cu studii superioare se aude cel mai puternic în spaţiul public
- Tinerii mai înclinaţi spre participare civică şi proteste, vârstnicii spre participare electorală şi politică
- Mediul de rezidenţă şi etnia influenţează mai degrabă participarea comunitară

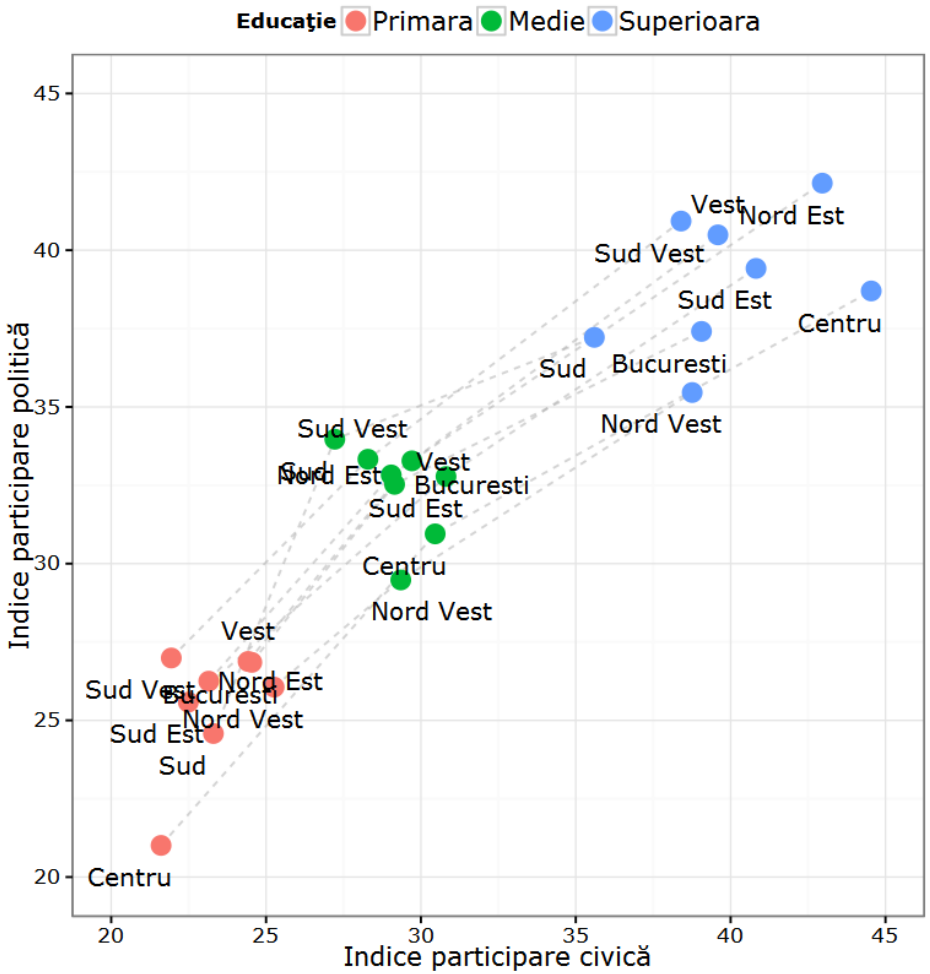

- Variabile dependente → 3 valori: neparticipant, potenţial, participant
- Regresie multinomială → predicţii → profiluri grafice
- Sondaj/sondare → straturi geologice → resursa = participare

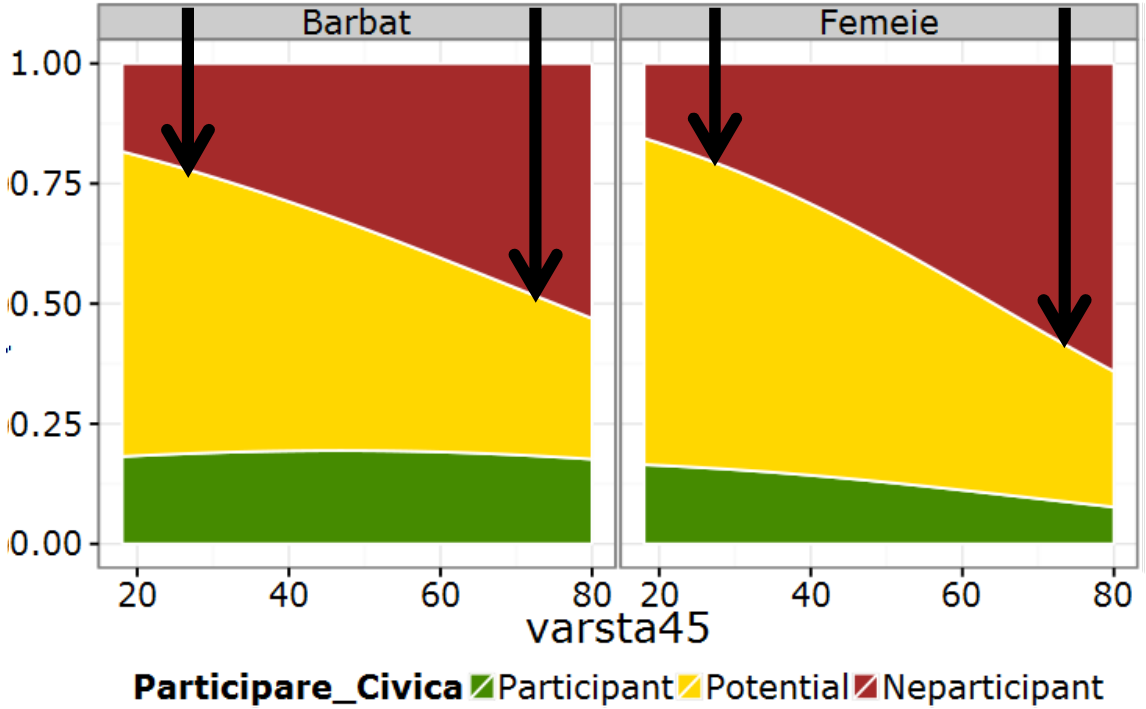

- Efectele de gen apar mai mult la niveluri reduse de educație
- Educația are efecte mai ales asupra participării; efectele asupra intenției sunt indirecte
- La absolvenți, participarea e optimă la vârste mijlocii, scade puternic și intenția după 50 de ani
- Mediul de rezidență nu diferențiază între profiluri participative când ținem sub control variabilele psiho-sociale
- Vârsta are un efect indirect important, tinerii sunt mai sociabili

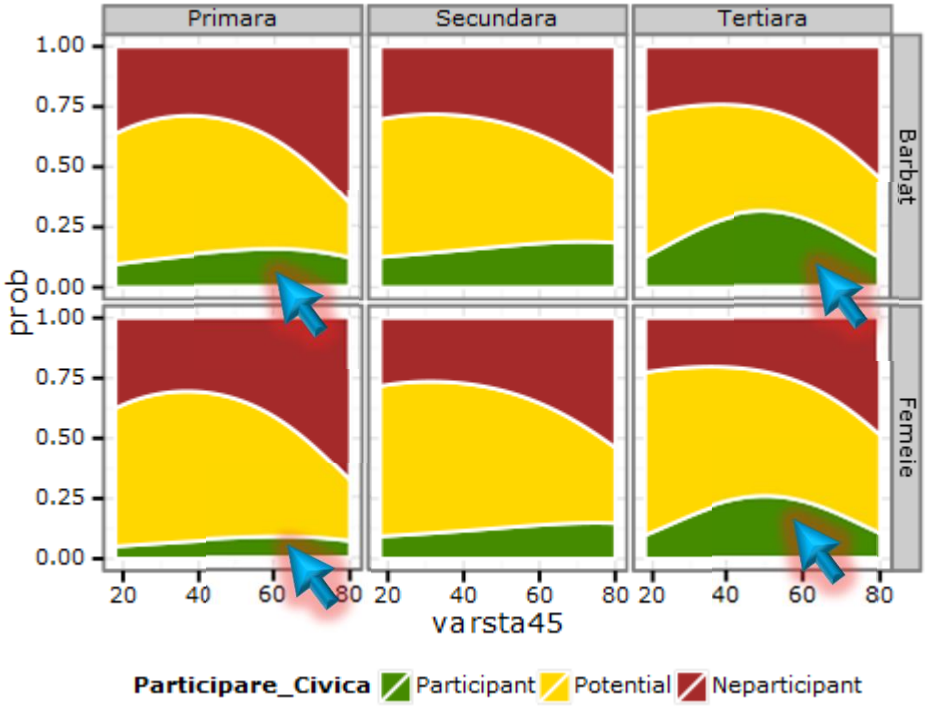

Educația, interesul în viața publică, sociabilitatea, religiozitatea sunt ținute sub control

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU

Fondul Social European POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale 2007-2013

Fundaţia Multimedia

Pe lista următoare sunt trecute diferite grupuri de persoane. Aţi putea, vă rugăm, să alegeţi pe aceia pe care NU i-aţi dori ca vecini?

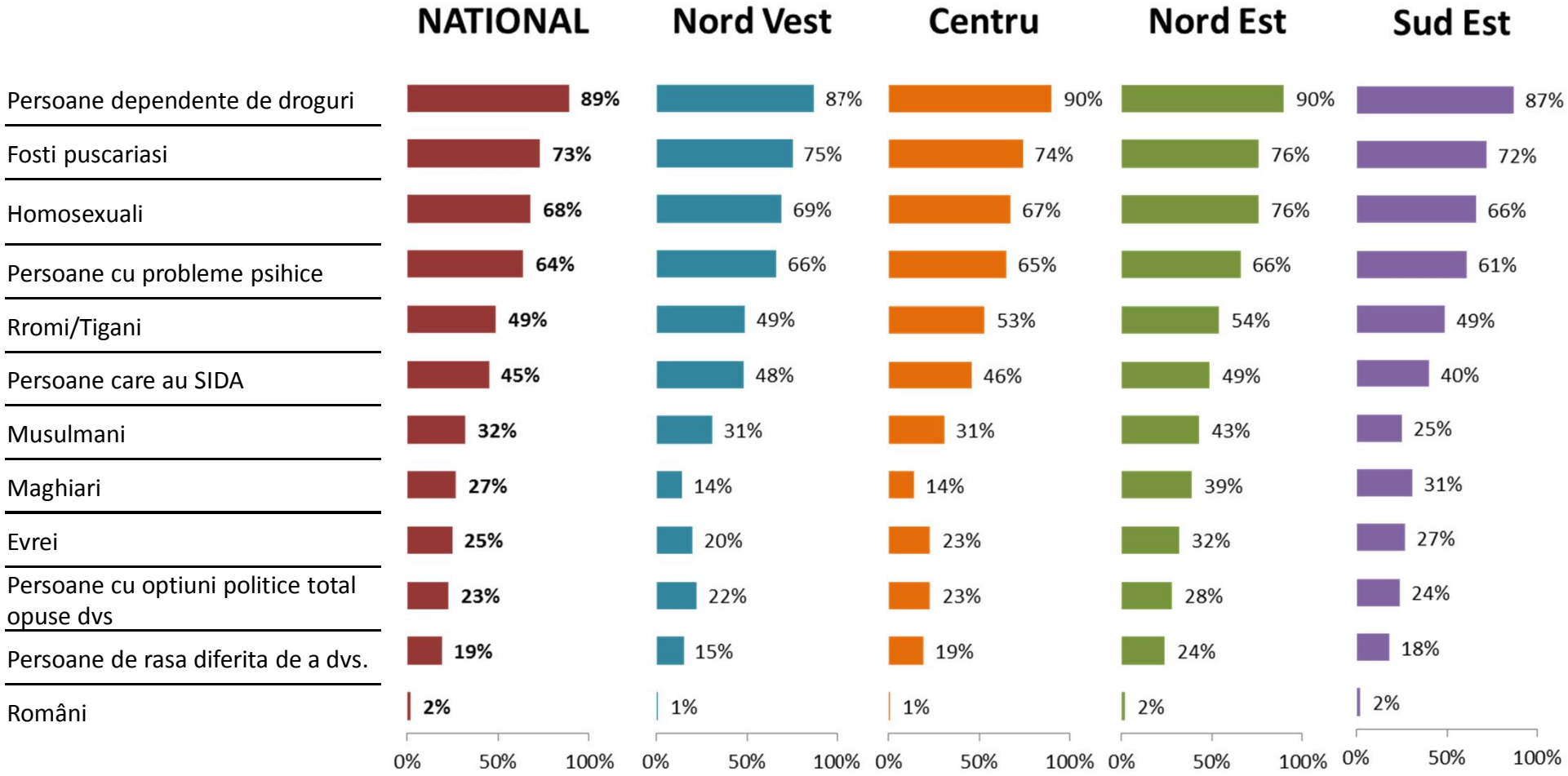

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU

Fondul Social European POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale 2007-2013

Fundaţia Multimedia

Pe lista următoare sunt trecute diferite grupuri de persoane. Aţi putea, vă rugăm, să alegeţi pe aceia pe care NU i-aţi dori ca vecini?

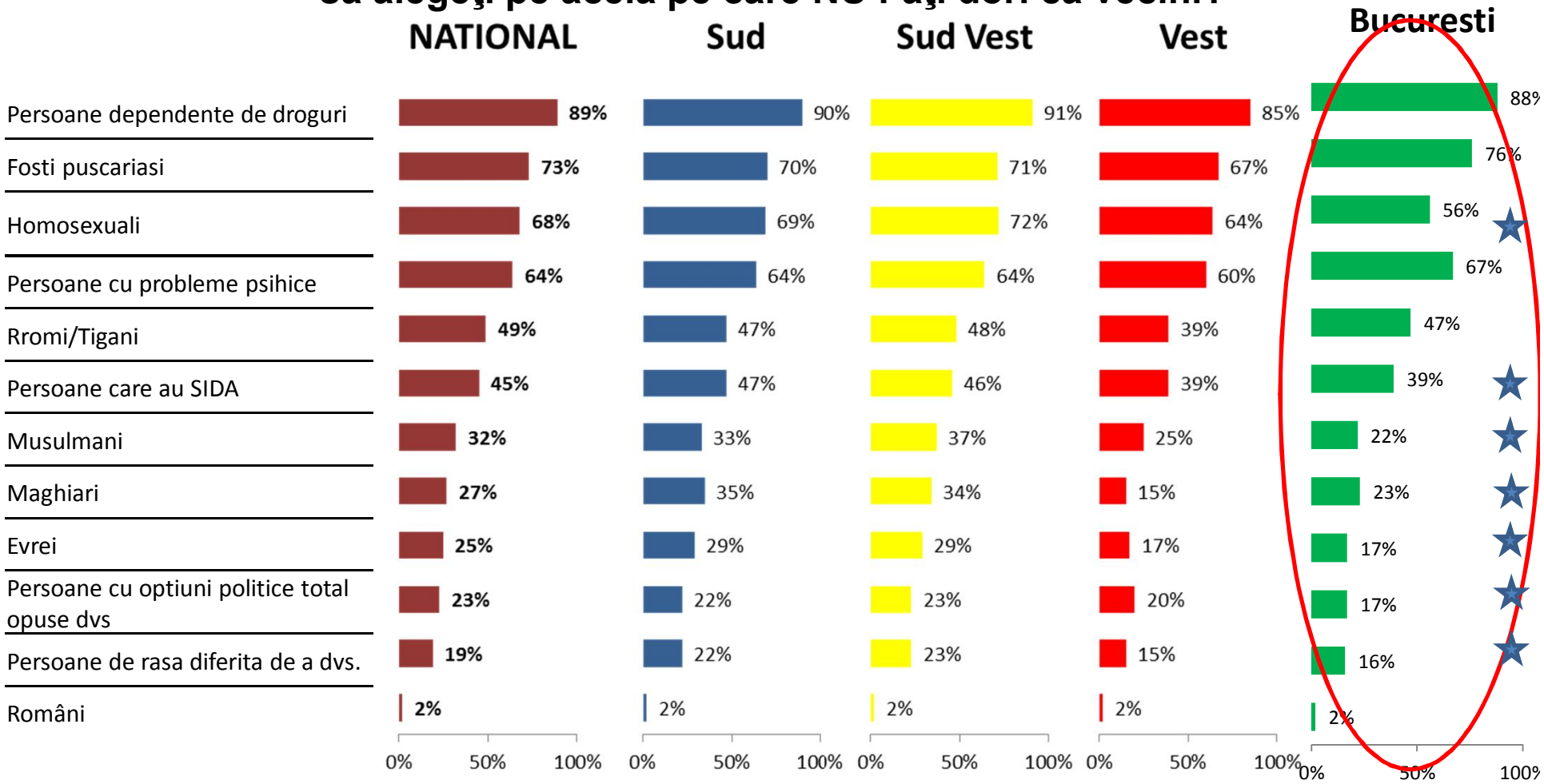

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația Multimedia

Dumneavoastră personal de care dintre următoarele categorii de oameni vă simțiți mai apropiat:

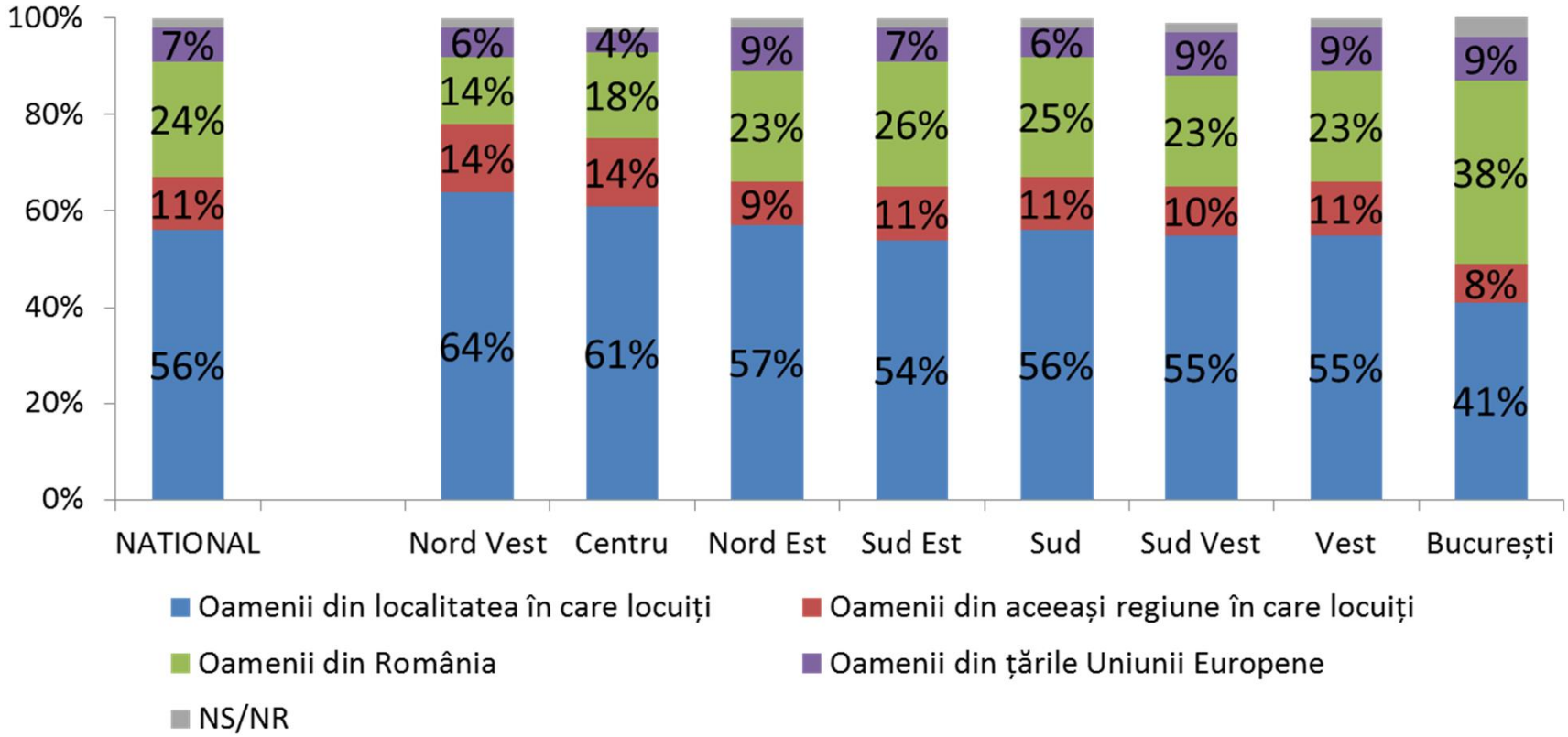

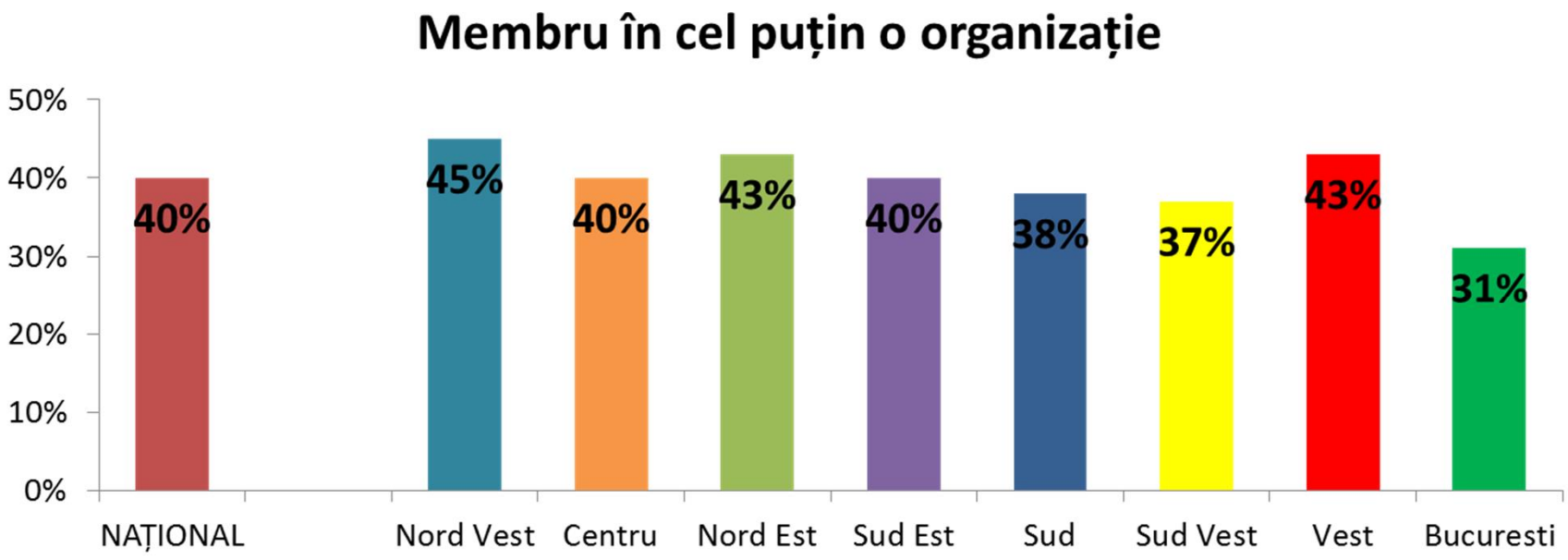

- 40% din români sunt membri în cel puţin un tip de organizaţie, cel mai frecvent în organizaţii religioase (15%), CAR-uri sau cooperative (11%), sindicate (9%) sau partide politice (7%).
- Apartenenţa la organizaţii umanitare sau civice este mai scăzută. Nu există diferenţe mari între regiuni. În NE, NV şi Centru există mai mulţi membri ai asociaţiilor bisericeşti sau religioase, în Sud şi Vest economia socială este mai extinsă, în Bucureşti participarea este mai scăzută.

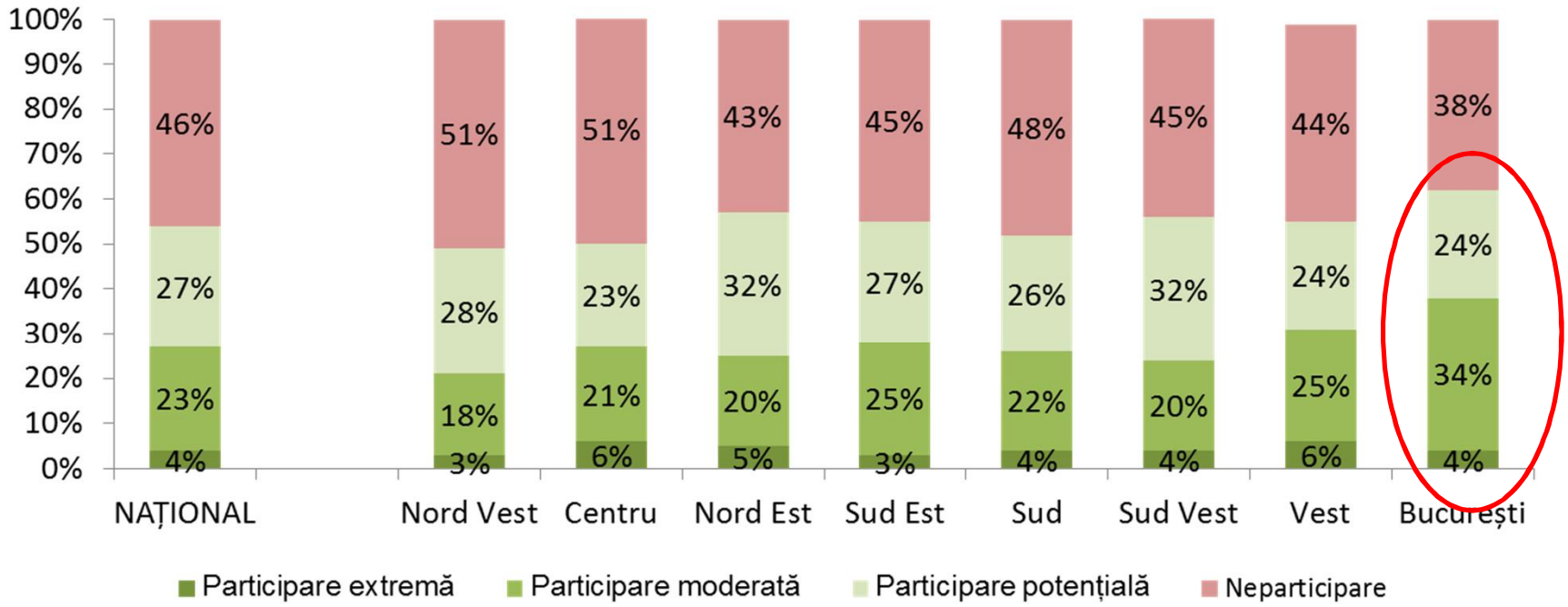

În România nu există o cultură a protestului. În afară de Bucureşti şi vestul ţării, participarea la proteste se situează la 23%. Dintre cei care nu participă aproximativ jumătate iau în considerare acest lucru. Aceste valori constituie un maxim, ţinând cont că perioada în care s-a realizat sondajul a fost una a conflictului social şi a protestelor în marile oraşe. Este de aşteptat ca apetitul românilor pentru proteste să scadă sub aceste valori în perioadele de calm social.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU

Fondul Social European POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale 2007-2013

Fundaţia Multimedia

AUTOPOZIŢIONARE STÂNGA-DREAPTA

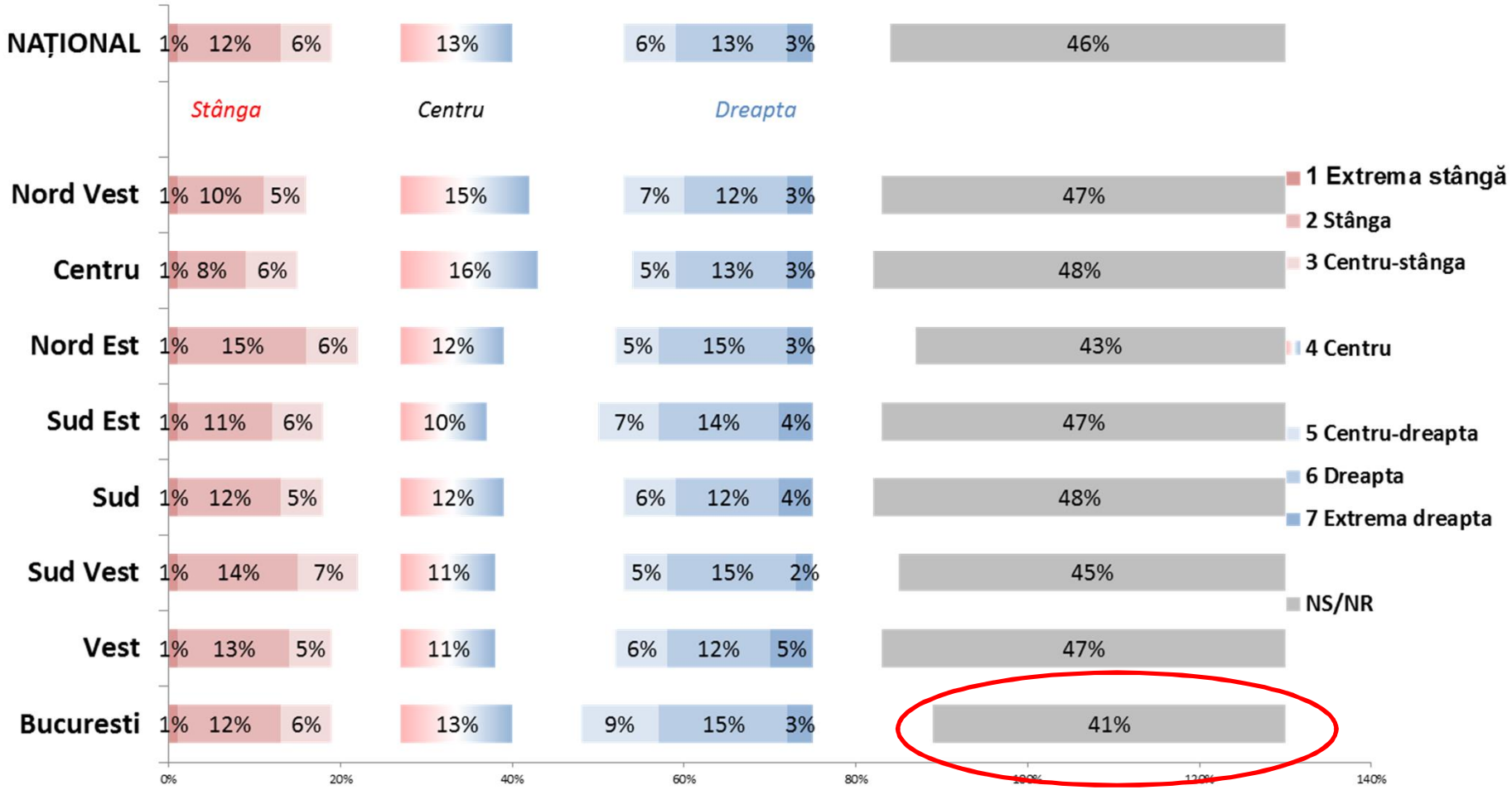

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația Multimedia

Dacă v-ați exprima propriul punct de vedere în fața oficialităților locale, ce efect credeți că va avea asupra acestora: vor acorda puțină atenție sau vor ignora ceea ce doriți să le spuneți?

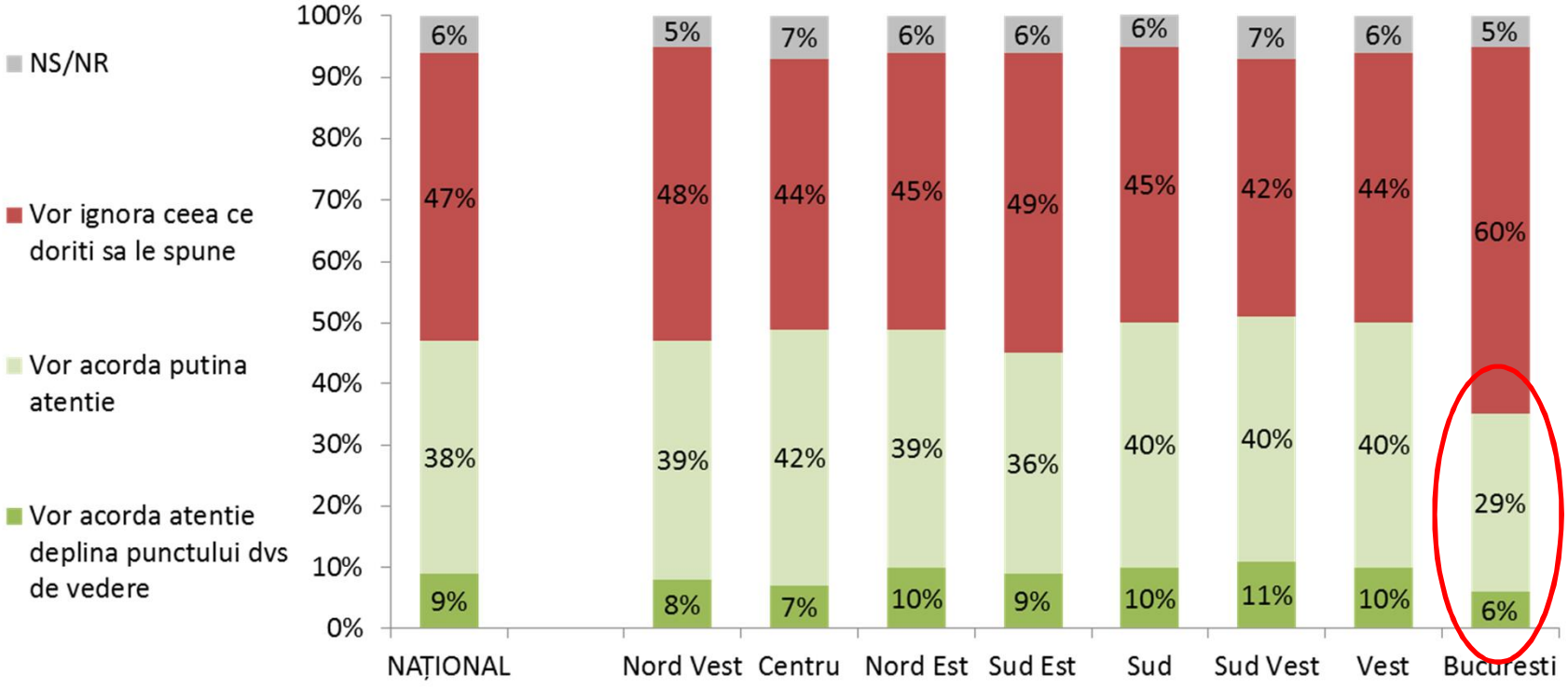

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația Multimedia

Cât de des navigați pe internet?

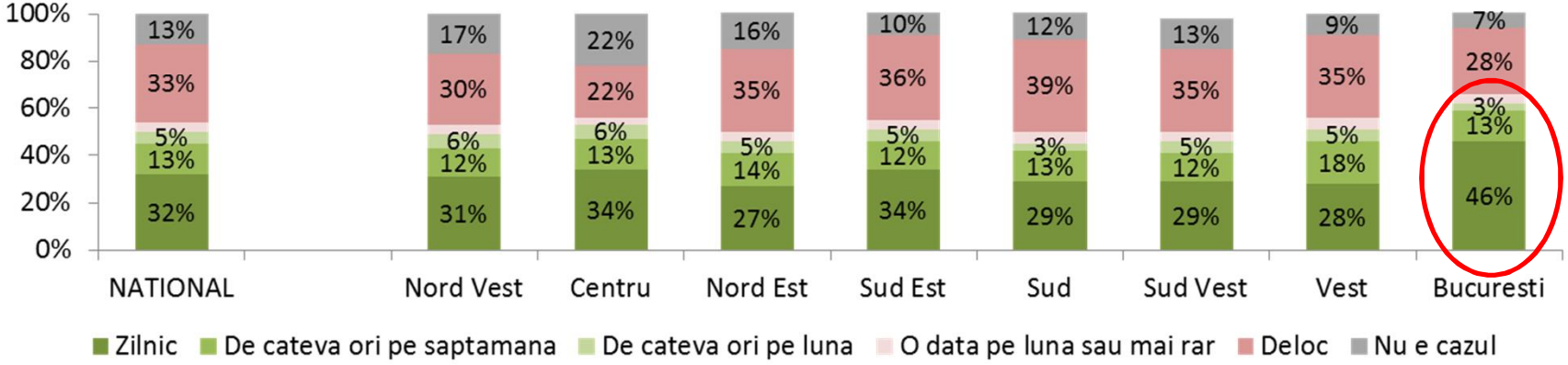

Cât de des scrieți sau comentați pe bloguri, forumuri ori la articolele din ziarele online?

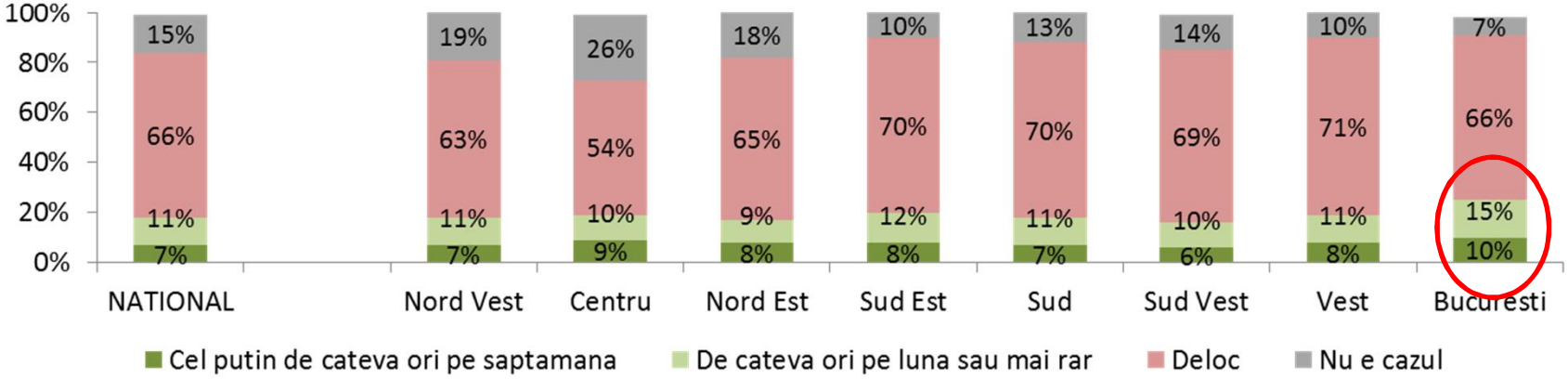

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECŢIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația Multimedia

Vă mulțumesc

...întrebări?

Acum sau la

fundația.multimedia@gmail.com